

Archeologisch onderzoek Elzenweg te Beek, gemeente Ubbergen

Inventariserend veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 77

Archeologisch onderzoek Elzenweg te Beek, gemeente Ubbergen

Inventariserend Veldonderzoek

GRONTMIJ ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 77

Definitief

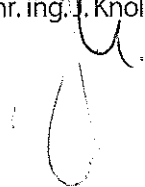
ISSN 1573-5710

Gemeente Ubbergen

Grontmij Nederland bv
Assen, 04 juli 2008

Verantwoording

Titel : Archeologisch onderzoek Elzenweg te Beek (gemeente Ubbergen)
Projectnummer : 178013
Documentnummer : 178013
Revisie : 0
Datum : 04 juli 2008

Auteur(s) : mevr. drs. L. Soetens
e-mail adres : laura.soetens@grontmij.nl
Gecontroleerd : mevr. drs. M. Hopman
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd : dhr. ing. J. Knol
Paraaf goedgekeurd :

Administratieve gegevens

Datum opdrachtverstrekking	10 november 2004	
Opdrachtgever	Gemeente Ubbergen	
Uitvoerder	Grontmij Nederland bv	
	mevr. drs. L. Soetens	
Bevoegd gezag	Provincie Gelderland	
	Mevr. drs. M. de Rooij	
	provinciaal-archeoloog	
Locatie	gemeente	Ubbergen
	Plaats	Beek
	toponiem	Elzenweg
	RD-coördinaten	X: 192.050, Y: 426.550
	kaartbladen	40 D

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Aanleiding en doelstelling.....	5
2	Bureaustudie	6
2.1	Werkwijze	6
2.2	Historische en huidige situatie	6
2.3	Geologie en bodem.....	6
2.4	Archeologie.....	6
2.5	Synthese	7
3	Veldwerk	8
3.1	Opzet.....	8
3.2	Resultaten	8
3.2.1	Bodem.....	8
3.2.2	Archeologie.....	8
4	Evaluatie	9
4.1	Samenvatting en conclusie.....	9
4.2	Aanbeveling	9
Bijlage 1	Locatie plangebied	
Bijlage 2	Locatie boringen	
Bijlage 3	Boorprofielen	

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Ubbergen heeft aan Grontmij opdracht gegeven voor het uitvoeren van een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) aan de Elzenlaan te Beek. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2800 m².

1.2 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bouw van een appartementencomplex. Bij de aanleg ervan zal de bodem verstoord en daarmee eventuele archeologische resten vernietigd worden. Doel van het onderzoek is het opsporen en in kaart brengen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het IVO bestaat uit een korte bureaustudie en een veldonderzoek.

2 Bureaustudie

2.1 Werkwijze

Bij deze korte bureaustudie zal aandacht worden besteed aan de huidige en historische situatie van het plangebied. Verder zullen bekende potentiële archeologische waarden in kaart worden gebracht. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS), de Archeologische Monumentenkaart (AMK), alsmede bodem-, geologische, topografische en historische kaarten.

2.2 Historische en huidige situatie

Op een gedetailleerde historische kaart uit omstreeks 1900 is in het plangebied een zwembad gesitueerd. Op dit moment liggen langs de Elzenweg twee vijvers en is op het plangebied een restaurant gevestigd. Tevens is een gedeelte in gebruik als grindpad en een gedeelte verhard met tegels.

2.3 Geologie en bodem

Het plangebied ligt op een stuwwal. Deze stuwwallen zijn ontstaan door opstuwing van landijs in de voorlaatste ijstijd. Het landijs drong toen vanuit het noorden door de dalen van bijvoorbeeld de huidige IJssel. De oorspronkelijk horizontale bodemlagen zijn door de stuwing schuin en soms verticaal omhooggeperst. Tijdens de laatste ijstijd is in het gebied dekzand afgezet, dit is nu nog aan de oppervlakte waar te nemen.

Volgens de Bodemkaart van Nederland deel 40 west ligt het plangebied binnen de bebouwde kom van Beek. In de directe omgeving van het plangebied worden hoge bruine enkeerdgronden (bEZ23) aangetroffen. Enkeerdgronden kenmerken zich door de aanwezigheid van een ophogingslaag (esdek) van minimaal 0,50 m dik. De bouwvoor en ophogingslagen zijn grijsbruin van kleur. Onder de ophogingslagen is de oude bouwvoor nog zichtbaar. De ophogingen zijn aangebracht vanaf de Middeleeuwen. Doordat het esdek de oude bouwvoor beschermt is de kans groot dat eventueel aanwezige archeologische resten uit oudere periodes goed geconserveerd zijn.

2.4 Archeologie

Op de stuwwallen zijn archeologische vondsten gedaan uit alle periodes, van het Paleolithicum tot en met de Nieuwe Tijd. Het zwaartepunt van bewoning in het verleden ligt in de omgeving van Beek in de Romeinse Tijd. In deze periode is de omgeving intensief bewoond geweest. Ook zijn er veel resten uit de Middeleeuwen en later aangetroffen.

2.5 Synthese

In het plangebied is er een grote kans op het aantreffen van archeologische vondsten uit de Romeinse Tijd tot en met de Nieuwe Tijd. Ook is het niet uitgesloten dat resten uit oudere periodes aanwezig zijn. Helaas is het plangebied in het verleden intensief in gebruik geweest voor onder andere een zwembad, daardoor is de kans groot dat de bodem in het gebied verstoord is.

3 Veldwerk

3.1 Opzet

Tijdens het veldwerk zijn 4 boringen verricht. Doel van het onderzoek is het verkrijgen van inzicht in de bodem, geologie en mate van verstoring van het plangebied en het opsporen en in kaart brengen van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen. De boringen zijn verricht met een Edelmanboor met een diameter van 10 cm of met een gutsboor (diameter 3 cm). De boringen zijn uitgevoerd tot 25 cm in het gele zand, of tot een diepte van maximaal 2,0 m onder het maaiveld. De boorprofielen zijn bodemkundig beschreven en bestudeerd op het voorkomen van ‘vuile lagen’ die kunnen duiden op cultuurlagen.

De vrijkomende grond uit de boringen is geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren, zoals fragmenten vuursteen, aardewerk, houtskool, bot, et cetera.

3.2 Resultaten

3.2.1 Bodem

De bodem in het plangebied is verstoord. In de boringen werd puin aangetroffen en vergraven bodemlagen tot in het gele zand. Er is geen esdek meer aangetroffen. De boorprofielen zijn opgenomen in bijlage 3.

3.2.2 Archeologie

Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

4 Evaluatie

4.1 Samenvatting en conclusie

De gemeente Ubbergen heeft aan Grontmij opdracht gegeven voor het uitvoeren van een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) aan de Elzenlaan te Beek. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 2800 m². Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen bouw van een appartementencomplex. Bij de aanleg ervan zal de bodem verstoord en daarmee eventuele archeologische resten vernietigd worden. Doel van het onderzoek is het opsporen en in kaart brengen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het IVO bestaat uit een korte bureaustudie en een veldonderzoek.

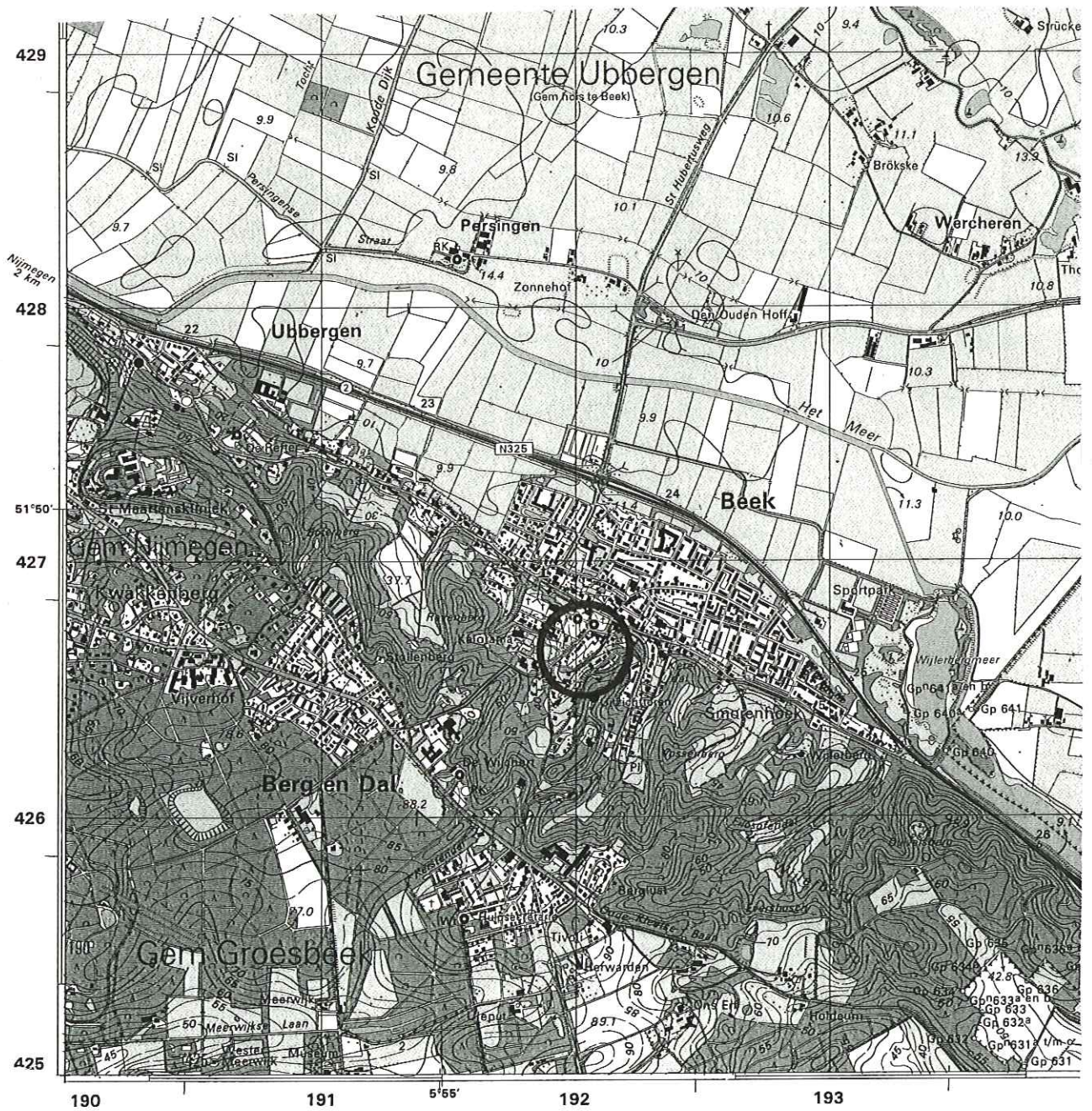
Tijdens het bureauonderzoek is gebleken dat in het plangebied een grote kans is op het aantreffen van archeologische vondsten uit de Romeinse Tijd tot en met de Nieuwe Tijd. Ook is het niet uitgesloten dat resten uit oudere periodes aanwezig zijn. Helaas is het plangebied in het verleden intensief in gebruik geweest voor onder andere een zwembad, daardoor is de kans groot dat het gebied verstoord is. Het veldwerk heeft uitgewezen dat de bodem van het plangebied inderdaad verstoord is. Er zijn geen archeologische resten aangetroffen.

4.2 Aanbeveling

Aangezien de bodem in het plangebied verstoord is, is het niet nodig archeologisch vervolgonderzoek te verrichten.

Bijlage 1

Locatie plangebied

Schaal 1:25.000

Locatie Plangebied

bijlage: 1
PN: 178013

Bijlage 2

Locatie boringen

Schaal 1:500

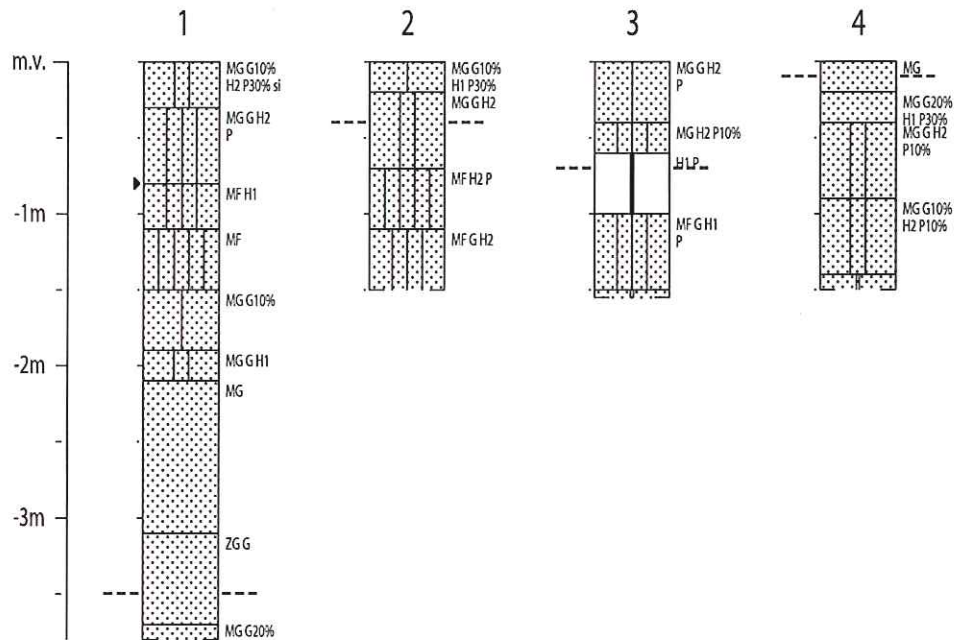
Locatie boringen

bijlage: 2
PN: 178013

Bijlage 3

Boorprofielen

si sintels

grondwaterstandsdatum 041116

voor verklaring van de boorprofieltekens zie bijgaand verklaringsblad

project: ELZENWEG TE BEEK

opdrachtgever: GEMEENTE UBBERGEN

onderdeel: Boorprofielen

schaal: 1:50

bestek:

tekening nr: 01042091

wijzigingen: code: d.d.:

get: YH

acc:

datum: dec. '04

order nr: 178013

bijlage nr: 3 in 1 bladen bladnr: 1

Legenda

Minerale sedimenten

Indeling naar lutumgehalte (delen < 2 µm)
(voor waterafzettingen)

	zeer kleiarm zand (0 - 3% lutum)
	matig kleiarm zand (3 - 5% lutum)
	kleiig zand (5 - 8% lutum)
	zeer lichte zavel (8 - 12% lutum)
	matig lichte zavel (12 - 18% lutum)
	zware zavel (18 - 25% lutum)
	lichte klei (25 - 35% lutum)
	matig zware klei (35 - 50% lutum)
	zeer zware klei (meer dan 50% lutum)

Veen

	veen
	kleiig veen
	zandig veen

Aanduidingen (gebruikt in combinatie met bovenstaande indeling)

Indeling van zand naar korrelgrootte

UF	uiterst fijn zand	(M50-cijfer	50-	105 µm)
ZF	zeer fijn zand	(M50-cijfer	105-	150 µm)
MF	matig fijn zand	(M50-cijfer	150-	210 µm)
MG	matig grof zand	(M50-cijfer	210-	420 µm)
ZG	zeer grof zand	(M50-cijfer	420-	2000 µm)

Indeling naar leemgehalte (delen < 50 µm)
(voor windafzettingen)

	zeer leemarm zand (0 - 5% leem)
	matig leemarm zand (5 - 10% leem)
	zwak lemig zand (10 - 18% leem)
	sterk lemig zand (18 - 33% leem)
	zeer sterk lemig zand (33 - 50% leem)
	zandige leem (50 - 85% leem)
	siltige leem (meer dan 85% leem)

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

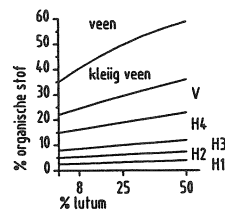
- geroerd monster
- ongeroerd monster

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

Indeling naar gehalte organische stof

H1	humusarm
H2	matig humeus
H3	zeer humeus
H4	humusrijk
V	venig

www.grontmij.nl